24/12/2019

Η ούα και η σχέση της με τα ποντιακά κάλαντα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ούα (ή ούβα ή βούβα ή γούβα) αποκαλούσαν στον Πόντο την όα (ή όη ή ούη ή ούα) των αρχαίων Ελλήνων, την κοινή σουρβιά (Sorbus domestica L., οικ. Rosa-ceae). Οι καρποί της διανέμονταν τα Χριστούγεννα στα παιδιά που έψαλλαν τα κάλαντα – μάλιστα η τελευταία στροφή υπενθύμιζε στην οικοδέσποινα αυτή την υποχρέωση:

Έρθαν του Χριστού τα παλικάρια,
θέλνε ούβαν, θέλνε λεφτουκάρια.

Το τουρκικό όνομα είναι τραμπουζάν χουρμασί (δηλαδή χουρμάδες Τραπεζούντας). Σκωπτικά λέγεται και φουτίτα ή φουτίτσα (από το φουτή), επειδή προκαλεί αέρια. Ακόμα διέδιδαν, μάλλον για να περιορίσουν τους ανταγωνιστές, ότι όποιος τρώει από αυτόν τον καρπό γίνεται κουφός: «Ήντζαν τρώει βούβας κωφούται».

Οι καρποί της ούας είναι πλούσιοι σε βιταμίνη C, σορβίνη, παρασορβινικό οξύ, μηλικό οξύ και αιθέρια έλαια. Είναι όμως τόσο ξινοί και στυφοί που θα πρέπει να περιμένει κανείς μέχρι αργά το φθινόπωρο να υπερωριμάσουν ή να πέσει παγωνιά για να φαγωθούν.

Πηγή:pontos-news.gr/ Εγκυκλοπαίδεια του ποντιακού ελληνισμού, εκδ. Μαλλιάρης-Παιδεία, Θεσσαλονίκη.